

TARRAGONA, CAPITAL CASTELLERA

El quatre de vuit de ferro forjat que presideix la Rambla Nova és tota una declaració d'intencions de la ciutat que, en les darreres dècades, ha esdevingut capital del món casteller. I segurament el Concurs, que es va consolidar els anys 70, ha estat el catalitzador d'aquest lideratge, ja que amb les seves bases –les úniques normes escrites que existeixen en el món casteller– ha anat sentant 'jurisprudència'. Així que elements tan substancials per als castells com són el valor que es dona a cada construcció o els paràmetres que en determinen la seva validesa, tenen origen i final en el Concurs de Castells. L'única diada de la qual se'n pot extreure un guanyador; l'única actuació en què la competició més estricta esdevé l'única raó de ser.

Més enllà del Concurs, Tarragona posseeix tota una amalgama de qualitats que reafirmen i consoliden un lideratge que es remunta al segle XIX, quan la ciutat ja era testimoni de les exclusives gestes dels Xiquets de Valls. Precisament enguany es commemora el 160è aniversari del primer castell de nou pisos de la història; una construcció que la colla La Roser va plantar a la ciutat el 1851. Ho va fer a les Cols, on els castells mostren una dimensió que va més enllà de la competició. I és que les dues diades que cada any acull aquesta plaça –la de Sant Magí (19 d'agost)

i la de la Mercè (24 de setembre)– traspuen tarragonisme. Són els dies en què castellers i afeccionats fan més visible que mai la "Tau" que tot tarragoní duu gravada. Així, sota l'atenta mirada de la Catedral, en aquestes actuacions els castells volen dir molt més que competició; perquè aquí no només es guanya o es perd. I només qui hagi vist castells a les Cols sabrà de què parlo.

CIUTAT PIONERA

Però de castells, a Tarragona, també n'hi ha per als qui aguantar tres hores sota el bat de sol resulta un sacrifici massa gran. I és en aquest punt on entra en joc la Rambla Nova com a escenari. Coincidint amb la diada de Sant Jordi (23 d'abril) i amb la Diada Nacional (11 de setembre), les quatre colles de la ciutat –Xiquets, Jove, Xiquets del Serrallo i Castellers de Sant Pere i Sant Pau– enlairen les seves construccions davant d'una parròquia diferent de l'habitual i que, fins i tot, en molts casos viu la seva primera experiència castellera. Els ulls oberts com a taronges i la cara d'incredulitat els delaten.

EL PRIMER
CASTELL DE 9
PISOS DE LA
HISTÒRIA ES
VA FER A LA
PLAÇA DE LES
COLS

Castells a la Plaça dels Carros, al voltant dels primers anys del segle XX. Autor desconegut. Arxiu Històric de la Ciutat de Tarragona.

Per tal d'adaptar l'espectacle a la seva pròpia realitat, enguany amb motiu de la diada de Sant Jordi s'ha estrenat una fórmula que ha servit per trencar els motlles de les actuacions tradicionals. Així, s'ha eliminat el tradicional sistema de rondes i les colles han disposat de 45 minuts per enlairar els seus castells de forma simultània. Tota una revolució que ja ha estat importada, per exemple, per la diada de Completes del Bressol Casteller.

UN ARGUMENT DE PES

I el darrer dels arguments per reforçar la idea de capitalitat i segurament també el de més pes el trobem a la plaça de la Font, on hi conflueixen tots els elements que configuren la castelleria. Rivalitat: les colles competeixen entre elles; orgull tarragoní: Santa Tecla és la festa grossa de la ciutat, el dia en què tot bon casteller treu la pols a la camisa; ambició: la temporada situa en aquesta actuació el clímax per a les colles locals, i solemnitat, perquè la diada castellera és una de les escenes cabdals de la seqüència ritual que configura la Festa Major de Santa Tecla.

Però per si no n'hi hagués prou, l'any 2005 Tarragona va marcar un darrer punt d'interès incorporant al calendari casteller, des d'un punt de vista local però també general, la que s'ha batejat com la Diada del Primer Diumenge de Festes. Una actuació on, a més de les dues colles de la ciutat amb un nivell més alt, hi participen les millors agrupacions del món casteller. Una diada que enguany estrena format, amb l'actuació per primera vegada de tres colles foranes

SANTA TECLA, CLÍMAX DE LES COLLES TARRAGONINES

–i no dues, com era habitual–, precisament per commemorar l'esmentat 160è aniversari del primer castell de nou pisos. Va ser Tarragona qui en va veure el primer, donant ja un matiner indicatiu d'aquesta capitalitat que, en l'actualitat, any rere any es reedita i de la que, de ben segur, aquesta Santa Tecla que ara estrenem en serà un nou exemple. Bona i castellera Festa Major!

Raquel Sans Guerra
Periodista

EL PILAR CAMINANT, LA TRADICIÓ MÉS ESTIMADA

Dins del cicle casteller tarragoní, el pilar caminant del dia de la Mercè també en destaca pel seu caràcter singular. La tradició va arrencar al segle XIX, quan les colles vallenques pujaven i baixaven les escales del Pla de la Seu amb els seus pilars de 5 o, fins i tot, de 6 pisos (segons les cròniques de l'època) i ha anat evolucionant fins a convertir-se avui en dia en dels actes més multitudinaris de les Festes, quan milers de persones surten al carrer per animar les colles de la ciutat.

Actuació castellera amb motiu de la diada de Sant Magí, 19 d'agost de 1967. Foto Vallvé. Arxiu Històric de la Ciutat de Tarragona.